

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕೈಃ ಅನುಗೃಹೀತಂ

॥ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ॥

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲಸ್ಪಟಿಕಾಕೃತಿಂ |

ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ || 1 ||

ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಂ ಶುದ್ಧಸ್ಫಟಿಕಮಣಿಭೂಭೃತ್ಪ್ರತಿಭಟಂ

ಸುಧಾಸದ್ರೀಚೀಭಿದ್ಯುತಿಭಿರವದಾತತ್ರಿಭುವನಂ |

ಅನಂತೈಸ್ತ್ರಯ್ಯಂತೈರನುವಿಹಿತಹೇಷಾಹಲಹಲಂ

ಹತಾಶೇಷಾವದ್ಯಂ ಹಯವದನಮೀಡೀಮಹಿ ಮಹಃ || 2 ||

ಸಮಾಹಾರಃ ಸಾಮ್ನಾಂ ಪ್ರತಿಪದಮೃಚಾಂ ಧಾಮ ಯಜುಷಾಂ

ಲಯಃ ಪ್ರತ್ಯೂಹಾನಾಂ ಲಹರಿವಿತತಿರ್ಬೋಧಜಲಧೇಃ |

ಕಥಾದರ್ಪಕ್ಷುಭ್ಯತ್ಯಥಕಕುಲಕೋಲಾಹಲಭವಂ

ಹರತ್ವಂತರ್ಧ್ವಾಂತಂ ಹಯವದನಹೇಷಾಹಲಹಲಃ || 3 ||

ಪ್ರಾಚೀ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಚಿದಂತರ್ನಿಶಾಯಾಃ

ಪ್ರಜ್ಞಾದೃಷ್ಟೇರಂಜನಶ್ರೀರಪೂರ್ವಾ |

ವಕ್ತ್ರೀ ವೇದಾನ್ ಭಾತು ಮೇ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರಾ

ವಾಗೀಶಾಖ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ತಿಃ || 4 ||

ವಿಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಘನಸ್ವರೂಪಂ

ವಿಜ್ಞಾನವಿಶ್ರಾಣನಬದ್ಧದೀಕ್ಷಂ |

ದಯಾನಿಧಿಂ ದೇಹಭೃತಾಂ ಶರಣ್ಯಂ

ದೇವಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || 5 ||

ಅಪೌರುಷೇಯೈರಪಿ ವಾಕ್ಯ ಪಂಚೈಃ
 ಅಧ್ಯಾಪಿ ತೇ ಭೂತಿಮದೃಷ್ಟಪಾರಾಂ |
 ಸ್ತುವನ್ನಹಂ ಮುಗ್ಧ ಇತಿ ತ್ವಯೈವ
 ಕಾರುಣ್ಯತೋ ನಾಥ ಕಟಾಕ್ಷಣೀಯಃ || 6 ||

ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯರಮ್ಯಾ ಗಿರಿಶಸ್ಯ ಮೂರ್ತಿಃ
 ದೇವೀ ಸರೋಜಾಸನಧರ್ಮಪತ್ನೀ |
 ವ್ಯಾಸಾದಯೋಽಪಿ ವ್ಯಪದೇಶ್ಯವಾಚಃ
 ಸ್ಫುರಂತಿ ಸರ್ವೇ ತವ ಶಕ್ತಿಲೇಶೈಃ || 7 ||

ಮಂದೋಽಭವಿಷ್ಯನ್ನಿಯತಂ ವಿರಿಂಚೋ
 ವಾಚಾಂ ನಿಧೇ ವಂಚಿತಭಾಗಧೇಯಃ |
 ದೈತ್ಯಾಪನೀತಾನ್ ದಯಯೈವ ಭೂಯೋಽಪಿ
 ಅಧ್ಯಾಪಯಿಷ್ಯೋ ನಿಗಮಾನ್ ನ ಚೇತ್ ತ್ವಂ || 8 ||

ವಿತರ್ಕಡೋಲಾಂ ವ್ಯವಧೂಯ ಸತ್ತೇ
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರ್ತಯಸೇ ಯತಸ್ತ್ವಂ |
 ತೇನೈವ ದೇವ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಣಾಂ
 ಅಸ್ಪೃಷ್ಟಡೋಲಾಯಿತಮಾಧಿರಾಜ್ಯಂ || 9 ||

ಅಗ್ನೌ ಸಮಿದ್ಧಾರ್ಚಿಷಿ ಸಪ್ತತಂತೋಃ
 ಆತಸ್ಥಿವಾನ್ ಮಂತ್ರಮಯಂ ಶರೀರಂ |
 ಅಖಂಡಸಾರ್ಥಹವಿಷಾಂ ಪ್ರದಾನ್ಯೈಃ
 ಆಪ್ಯಾಯನಂ ವ್ಯೋಮಸದಾಂ ವಿಧತ್ಸೇ || 10 ||

ಯನ್ಮೂಲಮೀದೃಕ್ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ತತ್ತ್ವಂ
 ಯಾ ಮೂಲಮಾಮ್ನಾಯಮಹಾದ್ರುಮಾಣಾಂ |
 ತತ್ತ್ವೇನ ಜಾನಂತಿ ವಿಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಾಃ
 ತಾಮಕ್ಷರಾಮಕ್ಷರಮಾತ್ಮಕಾಂ ತ್ವಾಂ || 11 ||

ಅವ್ಯಾಕೃತಾದ್ವ್ಯಾಕೃತವಾನಸಿ ತ್ವಂ
 ನಾಮಾನಿ ರೂಪಾಣಿ ಚ ಯಾನಿ ಪೂರ್ವಂ |
 ಶಂಸಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚರಮಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ
 ವಾಗೀಶ್ವರ ತ್ವಾಂ ತ್ವದುಪಜ್ಞವಾಚಃ || 12 ||

ಮುಗ್ಧೇಂದುನಿಷ್ಯಂದವಿಲೋಭನೀಯಾಂ
 ಮೂರ್ತಿಂ ತವಾನಂದಸುಧಾಪ್ರಸೂತಿಂ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತಶ್ಚೇತಸಿ ಭಾವಯಂತೇ
 ವೇಲಾಮುದಾರಾಮಿವ ದುಗ್ಧಸಿಂಧೋಃ || 13 ||

ಮನೋಗತಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯಃ ಸದಾ ತ್ವಾಂ
 ಮನೀಷಿಣಾಂ ಮಾನಸರಾಜಹಂಸಂ |
 ಸ್ವಯಂ ಪುರೋಭಾವವಿವಾದಭಾಜಃ
 ಕಿಂಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಯ ಗಿರೋ ಯಥಾರ್ಹಂ || 14 ||

ಅಪಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧಂ ಕಲಯಂತಿ ಯೇ ತ್ವಾಂ
 ಆಪ್ಲಾವಯಂತಂ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ |
 ವಾಚಾಂ ಪ್ರವಾಹೈರನಿವಾರಿತೈಸ್ತೇ
 ಮಂದಾಕಿನೀಂ ಮಂದಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಂತೇ || 15 ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಭವದ್ಧ್ಯಾನಸುಧಾಭಿಷೇಕಾತ್
 ವಹಂತಿ ಧನ್ಯಾಃ ಪುಲಕಾನುಬಂಧಂ |
 ಅಲಕ್ಷಿತೇ ಕ್ವಾಪಿ ನಿರೂಢಮೂಲಂ
 ಅಂಗೇಷ್ಟಿವಾನಂದಧುಮಂಕುರಂತಂ || 16 ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಪ್ರತೀಚಾ ಹೃದಯೇನ ಧನ್ಯಾಃ
 ತ್ವದ್ಧ್ಯಾನಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಧಮಾನಂ |
 ಅಮಾಂತಮಾನಂದಪಯೋಧಿಮಂತಃ
 ಪಯೋಭಿರಕ್ಷಾಂ ಪರಿವಾಹಯಂತಿ || 17 ||

ಸ್ವೈರಾನುಭಾವಾಸ್ತ್ವದಧೀನಭಾವಾಃ
 ಸಮೃದ್ಧವೀರ್ಯಾಸ್ತ್ವದನುಗ್ರಹೇಣ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತೋ ನಾಥ ತರಂತಿ ಮಾಯಾಂ
 ವೈಹಾರಿಕೀಂ ಮೋಹನಪಿಂಛಿಕಾಂ ತೇ || 18 ||

ಪ್ರಾಜ್ಞರ್ಮಿತಾನಾಂ ತಪಸಾಂ ವಿಪಾಕಾಃ
 ಪ್ರತ್ಯಗ್ರನಿಶ್ರೇಯಸಸಂಪದೋ ಮೇ |
 ಸಮೇಧಿಷೀರಂಸ್ತವ ಪಾದಪದ್ಮೇ
 ಸಂಕಲ್ಪಚಿಂತಾಮಣಯಃ ಪ್ರಣಾಮಾಃ || 19 ||

ವಿಲುಪ್ತಮೂರ್ಧನ್ಯಲಿಪಿಕ್ರಮಾಣಾಂ
 ಸುರೇಂದ್ರಚೂಡಾಪದಲಾಲಿತಾನಾಂ |
 ತ್ವದಂಘ್ರಿರಾಜೀವರಜಃಕಣಾನಾಂ
 ಭೂಯಾನ್ ಪ್ರಸಾದೋ ಮಯಿ ನಾಥ ಭೂಯಾತ್ || 20 ||

ಪರಿಸ್ಪುರನ್ನೂಪುರಚಿತ್ರಭಾನು -
 ಪ್ರಕಾಶನಿರ್ಧೂತತಮೋನುಷಂಗಾಂ |
 ಪದದ್ವಯೀಂ ತೇ ಪರಿಚಿನ್ಮಹೇಽಂತಃ
 ಪ್ರಬೋಧರಾಜೀವವಿಭಾತಸಂಧ್ಯಾಂ || 21 ||

ತ್ವತ್ಕಿಂಕರಾಲಂಕರಣೋಚಿತಾನಾಂ
 ತ್ವಯೈವ ಕಲ್ಪಾಂತರಪಾಲಿತಾನಾಂ |
 ಮಂಜುಪ್ರಣಾದಂ ಮಣಿನೂಪುರಂ ತೇ
 ಮಂಜೂಷಿಕಾಂ ವೇದಗಿರಾಂ ಪ್ರತೀಮಃ || 22 ||

ಸಂಚಿಂತಯಾಮಿ ಪ್ರತಿಭಾದಶಾಸ್ಥಾನ್
 ಸಂಧುಕ್ಷಯಂತಂ ಸಮಯಪ್ರದೀಪಾನ್ |
 ವಿಜ್ಞಾನಕಲ್ಪದ್ರುಮಪಲ್ಲವಾಭಂ
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುದ್ರಾಮಧುರಂ ಕರಂ ತೇ || 23 ||

ಚಿತ್ತೇ ಕರೋಮಿ ಸ್ಫುರಿತಾಕ್ಷಮಾಲಂ
 ಸವ್ಯೇತರಂ ನಾಥ ಕರಂ ತ್ವದೀಯಂ |
 ಜ್ಞಾನಾಮೃತೋದಂಚನಲಂಪಟಾನಾಂ
 ಲೀಲಾಘಟೀಯಂತ್ರಮಿವಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || 24 ||

ಪ್ರಬೋಧಸಿಂಧೋರರುಣೈಃ ಪ್ರಕಾಶೈಃ
 ಪ್ರವಾಳಸಂಘಾತಮಿವೋದ್ವಹಂತಂ |
 ವಿಭಾವಯೇ ದೇವ ಸಪುಸ್ತಕಂ ತೇ
 ವಾಮಂ ಕರಂ ದಕ್ಷಿಣಮಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || 25 ||

ತಮಾಂಸಿ ಭಿತ್ತ್ವಾ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ
 ಸಂಪ್ರೀಣಯಂತಂ ವಿದುಷಶ್ಚಕೋರಾನ್ |
 ನಿಶಾಮಯೇ ತ್ವಾಂ ನವಪುಂಡರೀಕೇ
 ಶರದ್ಭನೇ ಚಂದ್ರಮಿವ ಸ್ಫುರಂತಂ || 26 ||

ದಿಶಂತು ಮೇ ದೇವ ಸದಾ ತ್ವದೀಯಾಃ
 ದಯಾತರಂಗಾನುಚರಾಃ ಕಟಾಕ್ಷಾಃ |
 ಶ್ರೋತ್ರೇಷು ಪುಂಸಾಮಮೃತಂ ಕ್ಷರಂತೀಂ
 ಸರಸ್ವತೀಂ ಸಂಶ್ರಿತಕಾಮಧೇನುಂ || 27 ||

ವಿಶೇಷವಿತ್ಪಾರಿಷದೇಷು ನಾಥ
 ವಿದಗ್ಧ ಗೋಷ್ಠೀಸಮರಾಂಗಣೇಷು |
 ಜಿಗೀಷತೋ ಮೇ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕೇಂದ್ರಾನ್
 ಜಿಹ್ವಾಗ್ರಸಿಂಹಾಸನಮಭ್ಯುಪೇಯಾಃ || 28 ||

ತ್ವಾಂ ಚಿಂತಯನ್ ತ್ವನ್ಮಯತಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಃ
 ತ್ವಾಮುದ್ಗೃಣನ್ ಶಬ್ದಮಯೇನ ಧಾಮ್ನಾ |
 ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸಮಾಜೇಷು ಸಮೇಧಿಷೀಯ
 ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದಾಹವಬದ್ಧಶೂರಃ || 29 ||

ನಾನಾವಿಧಾನಾಮಗತಿಃ ಕಲಾನಾಂ

ನ ಚಾಪಿ ತೀರ್ಥೇಷು ಕೃತಾವತಾರಃ |

ಧ್ರುವಂ ತವಾನಾಥಪರಿಗ್ರಹಾಯಾಃ

ನವಂ ನವಂ ಪಾತ್ರಮಹಂ ದಯಾಯಾಃ || 30 ||

ಅಕಂಪನೀಯಾನ್ಯಪನೀತಿಭೇದೈಃ

ಅಲಂಕೃಷೀರನ್ ಹೃದಯಂ ಮದೀಯಂ |

ಶಂಕಾಕಳಂಕಾಪಗಮೋಜ್ಜ್ವಲಾನಿ

ತತ್ತ್ವಾನಿ ಸಮ್ಯಂಚಿ ತವ ಪ್ರಸಾದಾತ್ || 31 ||

ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ

ಬಿಭ್ರದ್ಭಿನ್ನಸ್ಫಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ |

ಅಮ್ಲಾನಶ್ರೀರಮೃತವಿಶದೈರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವಯನ್ ಮಾಂ

ಆವಿರ್ಭೂಯಾದನಘಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ || 32 ||

ವಾಗರ್ಥಸಿದ್ಧಿಹೇತೋಃ

ಪಠತ ಹಯಗ್ರೀವಸಂಸ್ತುತಿಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ |

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರಿಣಾ

ವೇಂಕಟನಾಥೇನ ವಿರಚಿತಾಮೇತಾಂ || 33 ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ||

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ |

ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮಃ ||